

CVETKA
BEVC

Očku
NE BOM VEČ
pisal pisem

CVETKA BEVC

*Očku
ne bom več
pisal pisem*

ZALOŽBA
DRUŽINA

PRVI DAN

Med nevihto

Odprem oči.

Predramil me je ropot oknic. Glasno zagrmi. Skočim iz postelje, stopim k oknu in ga na stežaj odprem. Nevihta se je razdivjala. Nekoliko se nagnem skozi okno, v obraz mi butne dež. Nebo razsvetlijo bliski, da me kar srh spreleti. Vendar nočem zapreti okna. V daljavi prepoznam obrise gora, mogoče je očka tam nekje in se ziba sem in tja na nevihtnem oblaku, še vedno tako pogumen kot takrat, ko je bil živ. Zazdi se mi, da v šumenju vetra slišim, kako si prepeva. Vedno mi je govoril, da naj si takrat, kadar me je strah, zapojem. Poskušam vsaj zažvižgati, a ne gre. Brez njega ne morem. Samo zobje mi šklepetajo. On me ne bi dražil zaradi tega, samo stisnil bi me k sebi. Zdaj me ne more več.

»Ohrani ga v spominu takega, kot je bil,« mi je rekla mama med solzami, preden me je v žalni vežici predala očku mojega prijatelja Aleksa.

Nič nisem rekel. Samo strmel sem v žaro, v kateri je bil njegov pepel. Vedel sem, da ga ni več. Da je mrtev.

Ne bodi cmera. Nisi jokal takrat, ko ti je na treningu priletela košarkarska žoga v prsi, da ti je kar sapo vzelo. Niti zastokal nisi, ko ti je nasprotni napadalec na tekmi nastavil nogo, da si se spotaknil in zgrmel po tleh, sem si prigovarjal.

Nisem zajokal. Očka bi bil ponosen. Njemu je bilo všeč, če sem bil pogumen. Dolgo sem gledal za avtomobilom, v katerega je sedla mama z gospodom v belih rokavicah. Tistim, ki je nesel žaro.

Le zakaj ima bele rokavice, sem se spraševal. To je gotovo hotela mama. Vedno tako pazi na čistočo. Z grozdja trga jagode in opere vsako posebej, da jih zagotovo reši vseh bakterij.

»Ne pretiravaj. Če si medicinska sestra, še ne pomeni, da mora vse biti sterilno,« ji je včasih rekel očka.

»Očka,« dahnem v temo.

Kot da bi se zato lahko zgodil čudež in bi očka nenadoma stopil skozi okno. Kot da se je le za šalo skrival na starem hrastu, katerega veje silijo v hišo. Pretežak je za kaj takega ... Pa kaj mi je, saj ga ni!

Ampak sam sem najmanj stokrat splezal na drevo, se spustil na streho in skočil v svojo sobo. Zdaj tega ne počnem več. Me je mama nekoč zalotila. Pa povedala očku. Ko je še bil. Me je tudi on oštel.

»Ne izzivaj nevarnosti po nepotrebnem,« mi je zabičal.

Toda očka je občudoval moje spretnosti. Zato me je tudi vpisal v košarkarski klub, ko je videl, kako super mečem žogo. Na vsako mojo tekmo je prišel. Samo na zadnjo ne.

Joj, ne smem več premišljevati o tem. Potem me zbada pri srcu. V moji glavi nastane tema. Ne, ne smem se jeziti, ker očka ni. Pa ker sva se zato z mamó preselila v očkov nekdanji dom. In sem zdaj tu.

»Tudi praktični razlogi za selitev so, Denis. Sama ne morem plačevati kreditov za stanovanje. In selitev bo tudi dobro dela. Nama obema. Pa saj ni daleč od Kranja. Še vedno boš lahko obiskoval treninge, pa videl Aleksa in prijatelje. Nikar se ne kremži.

Enajst let imaš, dovolj si star, da razumeš take stvari. Očka bi se strinjal,« je takrat rekla mama.

Bi se očka res strinjal?

Ne vem. Ne morem ga vprašati.

Stresem z glavo. Z mojih las kaplja voda. Kadar so mokri, so temno rdeči. Zgledajo kot črni. Zaprem okno in se spravim v kopalnico.

Tiho, ne smem zbuditi mame, si prigovarjam. Znorela bi, če bi me videla takega.

Vrnem se v sobo. Zastrmim se v fotografijo na steni. Luka Dončić! Visela je na steni že v našem nekdanjem stanovanju.

Mama jo je prinesla. Vem. Da bi se bolj domače počutil. Pa saj to je nekdanja očkova soba. Babici je naročila, da je njegove stvari spravila v škatle. Soseda ji je pomagala, da sta jih odnesli na podstrešje. Bolj malo jih je bilo. Še ko smo hodili na počitnice, je bila to moja soba. Edino očkovi otroški modeli letal so še bili na policah. Pa so tudi ti izginili. Mogoče ima mama prav. Mogoče je tako boljše.

Luka Dončić je moj idol. Kako se mi je zdelo super, ko je očka rekel, da bom kmalu tako velik kot slavni košarkar. Že zdaj sem za glavo višji od soigralcev.

Ampak na trening ne bom šel. Jožko Buhar, moj trener, mi je rekel, da mi še ni treba. Da naj si kar vzamem čas. Da traja, preden preboliš.

Ne razumem, kaj je hotel s tem povedati. Čas in to. Pogledam na uro. Dve zjutraj je! Tiho se splazim v kopalnico, vzamem brisačo in si zdrgnem lase. Smuknem v posteljo in zamižim. Presneto, zjutraj moram v šolo! Prvič tukaj. Štel bom ovce.

Ena, dve, tri ...

PRVI DAN

Pred poukom

Nisem slišal, da me je mama z vpitjem iz spodnjega nadstropja poskušala zbuditi.

»Vstani! Hitro! Zajtrk je na mizi!« še vedno tuli, ko mi vleče odejo z glave.

Dobro, dobro, saj nisem gluha.

V kuhinji že sedi babica, si prepeva in med rokami drobi kruh.

»Počasi bo tudi ona morala v dom za ostarele. Bo dedku za družbo,« zavzdihne mama.

»A misliš, da te ne slišim? Ne grem. Kdo bo pa potem čuval hišo in hranil kokoši na dvorišču?« protestira babica in mi pomežikne.

Vrnem ji pomežik. Ko sem bil majhen, sem se je bal. Tako strog pogled ima. Zdaj se mi zdi bolj prijazna.

Nekdo pozvoni pri vratih. Ne čaka, da jih mama odpre. Kar vstopi. Moj sorodnik je, njegov očka in moj očka sta bila bratranca. Za tri mesece je starejši od mene. Pa smešen priimek ima. Nikolaj Mercina.

»Zdravo, Rdeči,« me pozdravi.

»A ste končno le prišli domov,« mu reče mama.

Nikolaj je zadnji mesec počitnic preživel na morju in se je vrnil šele prejšnji večer. Stopi k meni in me objame.

»Kako si, stari?«

Začutim, da mi srce hitreje razbija. Mama preneha ropotati s posodo, babica neha prepevati. Vsi se zastrmijo vame. Čakajo na moj odgovor. Najbrž je trapasto, če te nekdo nekaj tednov po očkovi smrti vpraša, kako si. Bedno, kako pa. Sem nekaj dni nazaj slišal mamo, ko je nekomu po telefonu razlagala, da jaz nočem pokazati svoje žalosti. Sploh me še ni videla jokati. Pa saj ona dovolj joče namesto mene!

»Dobro. Gre,« rečem.

Zdaj so si vsi oddahnili. Pa saj sem vesel Nikolaja. Ko sva bila majhna in sem prišel k dedku in babici na počitnice, sva se velikokrat skupaj igrala. Kaj vse sva počela! Potepala sva se po gozdu, tekala

okrog ognja, kadar so ga zakurili na kresni večer, skakala v jezero, se vozila s kolesi in se pozimi kepala. V zadnjih letih se nisva tako pogosto videla. Moji treningi so zapolnili ves moj prosti čas. Ampak mi je super, da je prišel pome.

»Pohiti, Rdeči. V istem razredu bova. Ne smeva zamuditi. Gefo, učitelj geografije, ki bo letos naš razrednik, sovraži zamujanje,« priganja Nikolaj.

V usta si zatlačim zadnji košček kruha z medom in se poženam od mize. Pomaham babici, ki je spet začela prepevati, in stopim k mami. Obstanem korak pred njo. Kako se naj poslovim od nje? Saj mi ne bo ...

Pa mi je. Pritisnila mi je poljubček na lice. Bljak! In to pred Nikolajem, ki poskuša skriti nasmeh. Neuspešno.

Res mora mama težiti s tem ljubkovanjem? Stisne me v prsih. Že spet.

Ko stopiva na cesto, se za hip ozrem. Mame ni na pragu. Vsaj to. Drugače bi še za mano vpila, da naj bom priden ali kaj.

Naša hiša stoji na koncu naselja. Vsa je obsijana z jutranjo svetlobo. Nebo je kot umito. Lep dan bo. Kot da še ne prihaja jesen. In še ni konca počitnic.

Nikolaj pospeši, jaz tečem za njim. Čisto sva zadihana, ko obstaneva pred šolskim vhodom. K nama pristopi nekaj otrok, ki radovedno buljijo vame. Nerodno mi je.

»To je moj sorodnik Denis. A sliši tudi na ime Rdeči,« me predstavi Nikolaj.

Ena izmed deklic me pocuka za lase. Kaj pa je to?

»Pišuka, ta pravi so,« reče in se zahihita.

»Trapa, kaj misliš, da nosi lasuljo? Ne zmeni se zanjo. To je sestra mojega prijatelja Jana. Malo je ubrisana. Kajne, Čička?« je rekel Nikolaj.

Čička ga dregne pod rebra. Obrnem se k njej. Punce ne marajo, če buljiš vanje. Mi je Aleks povedal. Poskušam ne buljiti vanjo, pa vseeno buljim. Saj imam kaj videti. Lepa je. Majhna, z dolgimi črnimi lasmi, spetimi v čop, oblečena v kavbojke in majico, na kateri piše »Pomagajmo živalim!«.

Tedaj zazvoni šolski zvonec. Neham buljiti in se z otroki poženem v dir. Nikolaj zaostaja, Čička teče zraven mene.

»Uradno sem Miljana. A lahko mi rečeš Čička, če lahko tebe kličem Rdeči. Ful dobro ime. Pa čupa tudi,« mi reče.

Skomignem z rameni. Vseeno mi je. Očka me je za šalo klical Mali. Samo on. Ampak tega ji ne bom povedal.

Skupaj z ostalimi sošolci in sošolkami stopim v razred.

TRIINŠESTDESETI DAN

Pismo očku

Dragi očka!

Ti bi takoj vedel, da nisem jaz kradel. Pa razumel, da nisem hotel izdati Nikolaja. Ker nisem izdajalec.

Mogoče je mama tudi malo zaštekala. Mogoče ji gre na boljše.

Ni mi preveč težila.

Ne sme umreti. Pa babica tudi ne. In dedek. Nobeden. Nobene smrti ne sme več biti. Slišiš?!

Očka, mene je strah. Pa ne vem natančno, česa.

Tvoj Denis

ŠTIRIINSEDEMESETI DAN

Raztresenost

Bil je večer in s Čičko sva sedela na morski obali. Čisto blizu drug drugega! Klepetala sva in metala kamenčke v vodo. Čička mi je razlagala o čudovitem Münchnu, ki ga je obiskala med jesenskimi počitnicami. Nenadoma je vodna gladina silovito vzvalovila. Iz nje se je pokazala glava pošasti, ovešena z morsko travo.

»Pojedla sem tvojega očka!« je zatulila.

Prebudil sem se in odprl oči. Sanj je bilo konec. Pošast, ki je požrla očka, je bila smrt. Vem. Mogoče me je tlačila mora, ker grem danes v Kranj, kjer smo nekoč skupaj z očkom živeli. Ampak bom vseeno držal obljubo. Ne zato, ker sem to obljubil Aleksu. Besedo sem dal samemu sebi. Saj piše na mojem urniku. Črno na belem.

In Čička? V šoli še vedno sedim zraven nje.

Danes je po dolgem času bolj prijazna do mene. Nameni mi pravi pozdrav. Po navadi mi samo poki-ma. Pomislim na sanje. Mislim na tisto Čičko, ki je klepetala z mano in me gledala v oči. Če bi se sanje nadaljevale, bi jo ubranil pred pošastjo, če bi hotela tudi njo pokončati. Postavil bi se pred njo in terjal, naj namesto nje požre mene. Končal bi v njenem velikem trebuhu. In tam bi me čakal očka. Sedel bi za mizo. Na njej bi gorela sveča. Bila bi kot Ostržek in mojster Pepe, ki sta našla drug drugega v trebuhu velikega kita.

»Av!« zavpijem.

Čička me je pod mizo brcnila v nogo. Zavem se, da sem spet odtaval. Učiteljica Amalija Fink zmajuje z glavo.

»Ali sediš na ušesih ali kaj? Ti moram vprašanje trikrat ponoviti?«

»Kakšno pa je vprašanje?« ves zmeden vprašam.

»Zdaj mu ga boste postavili šele drugič. Enega ima še v rezervi,« se oglasi Čička.

Ves razred butne v smeh. Še sam se zasmejem. Finkova ni ena tistih zateženih.

»Pa saj veste, da je to pogovorna fraza. Trikrat vprašati. No, Miljana, mogoče mu ga lahko ti ponoviš?«

»Khm. Kako že ... Aja. Nekaj o londonski uri ste ga spraševali.«

»Big Ben? To pa poznam. Hočem reči, da poznam melodijo. In zraven gre tudi besedilo,« se razvnamem.

Smeh je potihnil, čutim, da so vsi pogledi uprti vame. Pri pouku po navadi nisem ravno izstopal. Tudi prej ne. V drugi šoli. A zdaj sem se hotel postaviti pred Čičko. Dobiti drobec njene naklonjenosti.

»*All through this hour Lord be my guide. That by thy power no foot shall slide.*«

Učiteljica zaploska, za njo še vsi ostali. Tudi Čička ploska.

Zamahnem z roko kot kakšen filmski zvezdnik, da bi se vsi umirili. Kajti moj nastop še ni končan.

»Poznam tudi prevod. Tako gre: Vso to uro, Gospod, bodi moj vodnik. Da s tvojo pomočjo nobena noga ne bo zdrsnila.«

Zdaj nihče ne zaploska. Najbrž od presenečenja. Jaz, Denis Kralj, še do nedavnega cvekar pri

STOŠTIRINAJSTI DAN

Pismo očku

Dragi očka!

Nikolaju sem rekel, da se ne grem več. Nočem več biti v Hudičevi bandi. Nič ni protestiral.

Mi je Lucija povedala, da kadar si za nekaj trdno odločen, ni težko izpeljati zadanega.

»Saj si itak bil za samo zgago,« se je namrdnil.

Čička ve, kaj sem naredil. Mi je čestitala. Povabil sem jo v slaščičarno. Menda se je tudi

Jan skregal z Nikolajem.

In Čička mi je potem dala poljubček na lice. Kakor za štos.

»Pa si res ta pravi kralj,« se je pohecala.

Še nekaj ti moram zaupati. Velikokrat mislim nate. Tako in drugače. Še vedno se kdaj počutim krivega za nesrečo. Najbrž se tega nikoli ne bom rešil. Ampak s tem sem se sprijaznil in poskušam živeti brez tega, da bi bil hudoben do sebe.

Vau, kakšno modrost sem napisal. Kako pameten sem postal. To imam po tebi, kajne, očka? Rad te imam. Zelo.

Tvoj Denis

STOPETNAJSTI DAN

Darilo

»Prvo praznovanje božiča brez njega,« zavzdihne mama med pripravljanjem slavnostne večerje.

»Irena, nikar,« se oglasi dedek.

Ob tej priložnosti so ga pripeljali domov. Ali pa je on vztrajal. Ravno zaradi tega, se mi zdi. Da bi vsaj on kot očkov očka prisostvoval večerji.

V trenutku me zgrabi otožnost. Kar na jok mi gre. Mogoče bodo vedno taki trenutki, ko si bom divje želel, da bi bil očka zraven.

Mama si zagotovo tudi želi. Najprej se mi je zdelo grozno, ko na sedež, kjer je po navadi sedel očka, postavi vazo z velikim šopkom rož. In na mizo očkovo fotografijo, ki jo je snela s stene. Babici ni prav. Kar strese se, ko vidi mamino postavitev.

»Vsak po svoje žaluje,« reče dedek.

Tiho obsedimo za mizo. Mama pred dedka porine pladenj s pečenim puranom. Tokrat ga bo moral on razrezati na kose. Ker ni očka. Ko bom zrasel, bo to moje delo, mi reče dedek.

»Saj to bo kmalu,« doda.

Pokimam. Ne bom tečen. Dedek se vendar trudi, da bi dvignil razpoloženje. Konec koncev je božič.

Mama je usposobila kamin, naložila drva, ogenj lepo prasketa. Celo velike rdeče nogavice je obesila pod polico nad kaminom. Kot takrat, ko sem bil majhen.

Nasmehnem se ji. Zadnje dni se ji večkrat nasmehnem. Kakšen nasmeh je namesto očkovega. Plaho mi ga vrne. Kot da se boji, da bom spet kako ušpičil. Ali ji zasolil kako strupeno.

Babica je najbolj dobre volje. Najbrž zato, ker je popila dva kozarca šampanjca. Lica ima rožnato obarvana in navdušeno začne razlagati. Sploh se ne obotavlja, ko obuja spomine na očka. Mama jo proseče pogleda, a babi se ne da.

»Če že imamo njegovo fotografijo na mizi, lahko govorimo o njem.«

Pa mi je vseeno nelagodno. Nemiren postajam. Kot da se v meni spet zbirajo temni oblaki. Mogoče

zato, ker toliko časa nismo govorili o očku. Vsaj na tak način ne, da bi bili vsi skupaj zbrani za mizo. In tako je prav. Vsak bo nekaj povedal.

Oglasi se dedek, ki pripoveduje, kako sta nazadnje skupaj gledala filme iz očkovega otroštva. In se smejala prizoru, ko je očka ujel ribo in jo potem hitro spustil nazaj v vodo.

Zdaj hočem biti jaz na vrsti. Dvignem roko, kot da sem v šoli.

Preglasil bom dedka, naj člani moje družine vedo, o čem sva se z očkom nazadnje pogovarjala.

»Tisti dan, ko je umrl, me je zjutraj peljal v šolo. Skrbelo me je, kako bom opravil z govornim nastopom pri slovenščini. Mi je rekel, da totalno verjame, da mi bo šlo super. In mi je res. Med odmorom sem mu poslal sporočilo, da sem dobil petico. Mi je odpisal, da je ponosen name! In da pride na tekmo!!!«

Slišim svoj glas, ki postaja vedno bolj glasen. Pošast v meni tuli. Spet je tu. Samo potuhnila se je, da bo zdaj lahko vsem povedala, kako grozen sem.

Vidim mamó, ki se je prijela za usta. Dedka, ki z nožem beza v purana. Babica s široko odprtimi očmi. Kot da sluti, kaj bo sledilo.

Cvetka Bevc
Očku ne bom več pisal pisem

© Družina d. o. o., 2024

Prva izdaja
Urednica: dr. Ignacija Fridl Jarc
Jezikovni pregled: Vida Frelih
Oblikovanje in prelom: Urška Dolenc
Izdala in založila: Družina d. o. o.
Za založbo: Tone Rode
Tiskano v Sloveniji
Tiskano po naročilu
Ljubljana 2024

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-311.2

BEVC, Cvetka

Očku ne bom več pisal pisem / Cvetka Bevc. - 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2024

ISBN 978-961-04-1109-3
COBISS.SI-ID 198188547

Denis je prijeten najstnik, nadarjen košarkar, ki mora zaradi selitve, menjave šole, iskanja novih prijateljev, prve zaljubljenosti – predvsem pa zaradi očetove smrti v prometni nesreči cel svoj svet postaviti na nove temelje.

A ni cmera. Verjame, da bi bil tudi zato očka ponosen nanj. In mu piše pisma, ker ima občutek, da se tako iskreno ne more pogovarjati z nikomer: tu si upa napisati, da ga, na primer, mama ne razume. Samo očka bo verjel, da so ga po krivici obsodili kraje. Samo z očkom se lahko pogovarja, da se čuti krivega za njegovo smrt.

»Jaz sem tudi žalosten. Pa tega nočem kazati.
Ker potem vsi okoli mene naredijo tako
trapasto žalosten obraz.«

Roman pomaga razumeti bolečino vsem, ki jo poskušamo odpraviti iz svoje bližine, in sporoča, da se je z žalostjo treba soočiti, o njej govoriti, jo priznati. In ker so otroci zmožni v stiski videti in vedeti več od odraslih, je ta roman tudi zanje ...

CVETKA BEVC je priznana pesnica, pisateljica, glasbenica in scenaristka. Njen roman *Očku ne bom več pisal pisem* je bil nominiran za nagrado svetlobnica 2022.

ZALOŽBA
DRUŽINA

Cena: 24,90 €

